

FIȘA DISCIPLINEI
 Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA HYPERION DIN BUCUREȘTI
1.2. Facultatea	ȘTIINȚE SOCIALE, UMANISTE ȘI ALE NATURII
1.3. Departamentul	ȘTIINȚE SOCIALE ȘI ALE NATURII
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii/Calificarea	ISTORIE
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Introducere în Arheologie		Codul disciplinei	SI.I.01.06			
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Renata Gabriela Tatomir						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Renata Gabriela Tatomir						
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DOB/DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / laborator / proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar / laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					2
Alte activități (inclusiv vizite la institute și muzee de profil)					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					58
3.8. Total ore pe semestru					42
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> cunoștințe generale de istorie dobândite în învățământul preuniversitar
4.2. de competențe	<ul style="list-style-type: none"> competențe de bază de exprimare academică și utilizare a bibliografiei

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> sală de curs dotată multimedia;
--------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • acces la bibliotecă și baze de date academice;
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • sală de curs dotată multimedia; • acces la bibliotecă și baze de date academice; • participare activă la seminar

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale / esențiale	<p>Din grila competențelor aferente domeniului/programului dvs</p> <ul style="list-style-type: none"> • C1. Utilizarea conceptelor fundamentale ale arheologiei ca disciplină istorică. • C2. Identificarea principalelor tipuri de situri, artefacte și contexte arheologice. • C3. Aplicarea metodelor de cercetare arheologică și de documentare științifică. • C4. Analiza critică și interpretarea descoperirilor materiale. • C5. Integrarea datelor arheologice în reconstituirea proceselor istorice.
Competențe transversale	<p>Din grila competențelor aferente domeniului/programului dvs</p> <ul style="list-style-type: none"> • CT1. Respectarea normelor de etică academică și integritate profesională. • CT2. Lucrul eficient în echipă și asumarea responsabilităților în activități de teren și laborator. • CT3. Utilizarea resurselor digitale pentru documentare, analiză și prezentare. • CT4. Gestionarea eficientă a timpului și dezvoltarea învățării autonome.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<p>Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci.</p> <p>Studentul/absolventul descrie și stabilește conexiuni între teorii și perspective istoriografice și compară fenomene istorice complexe.</p> <p>Studentul/absolventul descrie și clasifică conceptele fundamentale și terminologia specifică privind evenimentele și fenomenele istorice în funcție de epocă și spațiu.</p> <p>Studentul/absolventul operează distincții cu privire la relațiile de cauzalitate dintre evenimente și fenomene istorice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea conceptelor fundamentale ale arheologiei; • familiarizarea cu metodele de cercetare de teren și laborator; • înțelegerea tipurilor de materiale arheologice; • cunoașterea principiilor de protejare a patrimoniului.
-------------------	--

Aptitudini	<p>Studentul/absolventul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric.</p> <p>Studentul/absolventul analizează și evidențiază trăsături comune ale diverselor teorii și perspective istoriografice.</p> <p>Studentul/absolventul aplică conceptele istorice și utilizează terminologia potrivită pentru analizarea evenimentelor și contextelor specifice, din perspectiva temporală și geografică.</p> <p>Studentul/absolventul formulează argumente solide în identificarea relațiilor de cauză și efect între evenimente și fenomene istorice.</p> <p>Studentul/absolventul analizează și interpretează sursele istorice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • observarea și descrierea contextelor arheologice; • analiză critică a materialului arheologic; • utilizarea fișelor de inventar și a instrumentelor digitale; • argumentare orală și scrisă; • realizarea de referate academice.
Responsabilități și autonomie	<p>Studentul/absolventul gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică.</p> <p>Studentul/absolventul gândește critic și analizează sistematic fenomene istorice din diferite perspective corespunzătoare disciplinelor studiate.</p> <p>Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat terminologia de specialitate.</p> <p>Studentul/absolventul gândește analitic, elaborează idei și raționamente complexe pentru a le evalua validitatea și a le îmbunătăți.</p> <p>Studentul/absolventul selectează și evaluează critic diferitele tipologii de surse istorice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • participare constantă la activitățile didactice; • respectarea normelor de etică universitară și profesională; • predarea la termen a lucrărilor; • respectarea regulilor privind patrimoniul cultural; • implicare activă în activitățile practice de seminar.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu noțiunile introductive ale arheologiei, cu metodele de cercetare și cu rolul vestigiilor materiale în cunoașterea trecutului.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea cronologiei generale a preistoriei; • înțelegerea evoluției hominizilor și a comunităților umane timpurii; • analiza revoluției neolitice și a schimbărilor economice;

	<ul style="list-style-type: none"> • explicarea dezvoltării metalurgiei și a complexității sociale; • dezvoltarea deprinderilor de interpretare a materialului arheologic.
--	--

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
14 cursuri x 2 ore	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Suportul de curs este distribuit studenților pe cale electronică la debutul activității.
1. Introducere în arheologie: definiții, obiect, evoluția disciplinei.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
2. Arheologia și relația sa cu istoria, antropologia și științele naturii.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
3. Tipuri de situri arheologice și categorii de vestigii.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
4. Prospecțiunea arheologică și identificarea siturilor.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
5. Săpătura arheologică: principii, metode, etape.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în

		timpul predării
6. Stratigrafie și cronologie relativă.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
7. Metode de datare absolută în arheologie.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
8. Artefacte, ecofacte și contexte arheologice.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
9. Ceramica, metalul, piatra și alte categorii de materiale.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
10. Documentarea grafică, fotografică și digitală.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
11. Interpretarea descoperirilor și reconstituirea trecutului.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
12. Conservarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului arheologic.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în

		timpul predării
13. Arheologia în România: instituții, situri reprezentative, legislație.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
14. Tendințe actuale: arheologie preventivă, interdisciplinaritate, tehnologii noi.	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> Colin Renfrew, Paul Bahn, <i>Archaeology: Theories, Methods and Practice</i>, Thames & Hudson, 2016. Paul Bahn (ed.), <i>The Cambridge Illustrated History of Archaeology</i>, Cambridge University Press. Clive Gamble, <i>World Prehistory</i>, Palgrave Macmillan, 2008 Chris Scarre (ed.), <i>The Human Past: World Prehistory and the Development of Human Societies</i>, Thames & Hudson, 2024. Barry Cunliffe, <i>Archaeology and History</i>, ediție recentă. Institutul Național al Patrimoniului, ghiduri privind patrimoniul arheologic. Academia Română, <i>Istoria Românilor</i>, vol. I, 2010. 		
8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
14 seminare x 1 oră		
1. Terminologia de bază în arheologie.	Dialog, dezbateri, interacțiune, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
2. Tipuri de situri și exemple celebre din lume.	Dialog, dezbateri, interacțiune, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.

3. Analiza planurilor de săpătură arheologică.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
4. Exerciții introductive de stratigrafie.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
5. Metode de datare: studii de caz.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
6. Ceramica arheologică – clasificare primară.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
7. Inventarierea artefactelor și fișa de obiect.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
8. Utilizarea fotografiei în cercetarea arheologică.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
9. Studiu de caz: Sarmizegetusa Regia.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
10. Studiu de caz: Histria.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
11. Protejarea patrimoniului arheologic din România.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu	Studiul materialelor de la

	studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
12. Introducere în bazele de date arheologice și GIS.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
13. Prezentări individuale / referate tematice.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
14. Recapitulare și evaluare finală.	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
<p>Bibliografie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Catrinel Domăneanțu, Histria. Topografia locurilor sacre în epoca greacă, SCIVA, tomurile 54-56, 2003-2005, pp. 85-102. 2. Ioan Glodariu, Eugen Iaroslavschi, Sarmizegetusa Regia, capitala Daciei preromane, Editura Musei Devensis, 1996. 3. Ministerul Culturii, legislația actualizată privind cercetarea arheologică. 4. Studii recente din reviste de specialitate: <i>Antiquity</i>, <i>Journal of Archaeological Science</i>, <i>European Journal of Archaeology</i>, Histria, SCIVA, DACIA. 5. Vasile Chirica, Preistoria spațiului carpato-danubian, 2004. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Actualizarea informațiilor semnificative despre disciplina Arheologie.

Conținuturile științifice ale temelor propuse în cadrul acestei discipline sunt în concordanță cu cele din alte centre universitare din țară și din străinătate, cu rezultatele recente ale cercetării științifice în domeniul istoriei și valorifică practicile recente și problematica actuală a istoriei contemporane la nivel național dar și la nivelul comunităților academice europene.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Implicarea în prelegere cu întrebări,	Notarea frecvenței de	10%

	comentarii, exemple de analiză	participare Examen	70%
10.5. Seminar/ laborator	Prezența și participarea activă la seminar -dezbateri pe baza bibliografiei	Notarea frecvenței de participare Notarea temelor de casă și a activității la seminar	5% 15%
10.6. Standard minim de performanță: Îndeplinirea a minim 50% din cerințele activității de evaluare.			
La examenul final nota obținută trebuie să fie cel puțin 5. Pentru obținerea notei 5 sunt necesare următoarele: - îndeplinirea standardului minim de performanță -rezolvarea a minimum 50% din problematica cerută la examen			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals¹)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
1 FĂRĂ SĂRĂCIE	2 FOAMETE „ZERO”	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTĂRE	4 EDUCATIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	6 APĂ CURATĂ ȘI SĂNĂTATE	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PORNITURI ACESIBILE	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
10 INEGALITĂȚI REDUSE	11 ORĂȘI ȘI COMUNITĂȚI DURABILE	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ	14 VIAȚA ACVATICĂ	15 VIAȚA TERESTRĂ	16 PAZE, JUSTITIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....

Se păstrează doar obiectivele care credeți că au legătură cu materia dvs., celelalte se șterg. Dacă vorbim de disciplina „Dezvoltare durabilă” păstrăm eticheta generală – cercul multicolor, restul le ștergem. Vă atașez un model din care să vă inspirați.

<https://green.ubbcluj.ro/procedura-de-aplicare-a-etichetelor-odd/>

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare Durabilă – dacă nu se aplică. Dacă nici o etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți „Nu se aplică”.